

اپیدمیولوژی

و

برنامه‌های مبارزه با بیماری‌های غیرواگیر

تألیف و گردآوری:

جاریا کریمی

کارشناس ارشد اپیدمیولوژی

دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران

رویا کریمی

کارشناس بهداشت عمومی

نرگس مهماندوست

کارشناس مامایی

تابستان ۱۳۹۴

سرشناسه	: کریمی، جلال، ۱۳۴۶ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: اپیدمیولوژی و برنامه‌های مبارزه با بیماریهای غیرواگیر / تالیف و گردآوری جلال کریمی، رویا کریمی، نرگس مهماندوست.
مشخصات نشر	: اصفهان: حروفچین، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۳ ص: (مصور (رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۹-۵۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۳۰-۲۳۱.
موضوع	: بیماری‌های مزمن -- همه‌گیرشناسی
موضوع	: همه‌گیرشناسی
موضوع	: بیماری‌های مزمن -- پیشگیری
شناسه افزوده	: کریمی، رویا، ۱۳۷۲ - گردآورنده
شناسه افزوده	: مهماندوست، نرگس، ۱۳۴۵ - گردآورنده
رده بندی کنگره	: ۶۱۴/۴۲۷۳ ۱۳۹۴ ۶/۶۴۴۸۸ /ب.۹۵۴
رده بندی دیویی	: ۶۱۴/۴۲۷۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۲۶۱۷۹

اپیدمیولوژی و برنامه‌های مبارزه با بیماریهای غیرواگیر

- تالیف و گردآوری: دکتر جلال کریمی - رویا کریمی - نرگس مهماندوست
- ناشر: حروفچین ■ طراحی و صفحه‌آرایی: دکتر جلال کریمی
- چاپ اول: ۱۳۹۴ ■ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد ■ قطع: وزیری ■ چاپ: رضای ■ صحافی: بابک
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۹-۵۵-۷

((حق چاپ محفوظ است))

اصفهان

خیابان شیخ صدوق شمالی، کوچه نو بهار

۰۹۱۶۲۹۱۶۱۷۹ - ۰۹۱۳۵۴۵۳۴۷۹

Horoufchin@yahoo.com

فهرست مندرجات

X	مقدمه
	فصل ۱
۱۱	کلیات بیماری های غیرواگیر
۱۲	بیماری های غیرواگیر
۱۴	بار جهانی بیماری های غیرواگیر
۱۷	تعریف بیماری های غیرواگیر
۲۲	اهمیت بیماری های غیرواگیر
۲۲	گذار اپیدمیولوژیک
۲۵	گذار سلامت
۲۶	گذار جمعیت شناختی
۲۹	مراقبت جهانی بیماری های غیرواگیر
۳۰	رویکرد گام به گام
۳۲	مراقبت بیماری های غیرواگیر در ایران
	فصل ۲
۳۵	بیماری های قلب و عروق
۳۶	بیماری های قلبی و عروقی
۳۷	آترواسکلروز
۳۸	پراکندگی بیماری در ایران
۳۹	ارزیابی و اصلاح عوامل خطر بیماری

۴۱	علل شایع فشارخون بالا
۴۳	تشخیص و ارزیابی بیماران با فشار خون بالا
۴۶	شروع درمان برای کاهش فشارخون
۴۷	درمان دارویی
۴۷	اختلالات چربی
۴۸	اصلاح شیوه زندگی
۴۹	سندرم متابولیک
۵۱	مصرف دخانیات
۵۲	وضعیت مصرف دخانیات در ایران و جهان
۵۴	تغذیه نامناسب
۵۴	درمان نردم به طاق
۵۶	کم تحرکی
۵۷	برنامه کشوری پیشگیری فشارخون بالا

فصل ۳

۶۱	سرطان
۶۲	سرطان
۶۳	گسترده‌گی سرطان
۶۴	برنامه ملی ثبت سرطان در ایران
۶۵	ثبت سرطان مبتنی بر جمعیت
۶۷	عوامل خطر ابتلا به سرطان
۶۸	تشخیص زودهنگام سرطان
۶۸	سرطان پوست
۶۸	سرطان معده
۶۹	سرطان پستان
۷۰	سرطان کولورکتال
۷۰	سرطان مثانه
۷۲	سرطان مری
۷۲	سرطان پروستات

۳۳.....	سرطان خون.....
۳۳.....	لنفوم.....
۳۴.....	سرطان ریه.....
۳۳.....	سرطان سیستم عصبی مرکزی.....
۲۴.....	سرطان تخمدان.....
۲۵.....	سرطان تیروئید.....

فصل ۴

۱۱۵.....	بیماری های غدد و متابولیک.....
۱۱۶.....	دیابت.....
۱۱۷.....	پراکندگی بیماری در ایران.....
۱۱۸.....	تعریف اپیدمیولوژیک بیماری.....
۱۱۹.....	برنامه کشوری دیابت.....
۱۲۵.....	دیابت بارداری.....
۱۲۸.....	عوارض حاد دیابت.....
۱۳۱.....	عوارض مزمن دیابت.....
۱۳۶.....	کم کاری مادرزادی تیروئید.....
۱۴۰.....	برنامه کشوری.....
۱۴۲.....	اختلالات ناشی از کمبود ید.....
۱۴۶.....	شیوع گواتر در ایران.....
۱۴۷.....	پیشگیری.....

فصل ۵

۱۴۹.....	بیماری های ژنتیک.....
۱۵۰.....	تالاسمی.....
۱۵۱.....	اتیولوژی بیماری.....
۱۵۲.....	پراکندگی در ایران.....
۱۵۳.....	بتا تالاسمی مینور.....
۱۵۴.....	بتا تالاسمی ماژور.....
۱۵۷.....	برنامه کشوری.....

فصل ۶

۱۶۱.....	سوانح و حوادث
۱۶۲.....	سوانح و حوادث
۱۶۴.....	پراکندگی حوادث و سوانح در ایران
۱۶۶.....	ایمنی راهها به عنوان یک موضوع عدالت
۱۶۹.....	تأثیرات اجتماعی - روانی حوادث
۱۷۱.....	برنامه کشوری
۱۷۳.....	جامعه ایمن
۱۷۴.....	برنامه جامع ایمن در ایران
۱۸۰.....	سوختگی
۱۸۳.....	انواع سوختگی

فصل ۷

۱۸۷.....	سلامت روان
۱۸۸.....	سلامت روان
۱۸۹.....	پراکندگی بیماری در ایران
۱۹۱.....	اهداف بهداشت روان
۱۹۴.....	برنامه کشوری سلامت روان
۱۹۶.....	سایر برنامه های بهداشت روان
۲۰۰.....	پیشگیری از سوء مصرف مواد
۲۰۱.....	پراکندگی بیماری در ایران
۲۰۸.....	برنامه های پیشگیری

فصل ۸

۲۱۳.....	بیماری های تنفسی شغلی
۲۱۴.....	بیماری های تنفسی شغلی
۲۱۵.....	رسوب ذرات در دستگاه تنفسی
۲۱۶.....	بیماریهای شغلی شایع ریه
۲۱۸.....	مشاغل در معرض خطر

فصل ۹

۲۲۱.....	بیماری های روماتیسمی مزمن
۲۲۲.....	روماتیسم قلبی
۲۲۴.....	بیماری اسپوندیلیت انکیلوزان
۲۲۵.....	لوپوس
۲۲۸.....	روماتیسم مفصلی

www.ketab.ir

به نام حضرت دوست

به طور مسلم کتاب های زیادی در باره بیماری های غیرواگیر چاپ و منتشر شده است و بسیاری از آنها در جای خود بسیار عالی هستند. با این وجود، نیاز به این کتاب جدید به سه دلیل توجیه دارد:

نخست، این کتاب بسیار خلاصه تر از خیلی از کتاب های موجود است، و از طرح موضوعات پراکنده و فزاینده از یک دوره درسی دو واحدی اجتناب شده است. تمرکز این کتاب در خصوص برنامه های ملی بیماری های غیرواگیر اپیدمیولوژی آنها در ایران است که بر اساس مباحث و منابع مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی زارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی تنظیم گردیده است.

دوم، به مدد بیست و سه تجربه عملی در مبارزه با بیماری ها، مطالب مربوط به برنامه های ملی مبارزه با بیماری های غیرواگیر از منابع معتبر و دستورالعمل های مدیریت بیماری های غیرواگیر گردآوری و در یک ساختار منطقی و نظام مند جای گرفته است. چنانچه این کتاب دو واحد درسی ویژه دوره کارشناسی بهداشت عمومی تنظیم و تدوین شده است.

سوم، سیمای بیماری ها تغییر کرده است. سرعت این تغییر در کشور آنقدر سریع بوده که فرصت تغییر درخور و همزمان نظام ارایه خدمات بهداشتی و درمانی کشور با شرایط جدید را نداده است. بنابراین با توجه به روند رو به رشد بیماری های غیرواگیر تلاش های مضاعف در این عرصه بسیار ضروری است.

فصل اول کتاب در باره کلیات بیماری های غیرواگیر در ایران و جهان است. فصل دوم به بررسی بیماری های قلب و عروق می پردازد. در فصل سوم سرطان های شایع بحث شده است و فصل چهارم در خصوص بیماری های متابولیک است. فصول پنجم و ششم کتاب به ترتیب به بیماری های ژنتیک، و حوادث اختصاص دارد و فصول هفتم، هشتم و نهم نیز به ترتیب به بیماری های شایع، بیماری های روماتیسمی مزمن و بیماری های شایع تنفسی شغلی پرداخته است.

از استادان، صاحب نظران و دانشجویان عزیز تقاضا دارم پس از مطالعه و امان نظر، چنانچه با سهو یا لغوی برخورد نمودند، ما را مطلع سازند تا در آینده اصلاح گردد.

جلال کریمی

کارشناس ارشد اپیدمیولوژی

و دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران - تابستان ۱۳۹۳